

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA TEHNIČNO KULTURO PRI ZDUS ZA LETO 2016

Komisija za tehnično kulturo pri ZDUS je v letu 2016 delovala skladno z kadrovskimi in materialnimi zmožnostmi (finančna sredstva in obremenjenost ter krajevna oddaljenost članov komisije), ter na osnovi sprejetega dvoletnega programa, ki je bil sprejet na seji dne 15. 2. 2016.

Komisija se zaradi varčevanja pri ni sestala, se pa posamezni člani komisije glede na delovne zadolžitve sestajali večkrat po potrebi (priprava foto natečaja (1x), priprava programa prometne varnosti (1x), priprava ustvarjalne delavnice ročnih del – rokodelcev (4x), večkrat pa smo bili v kontaktu po telefonu in elektronski pošti.

V letu 2016 je razvidno iz analiz da se je povečala dejavnost na področjih tehnične kulture v večini pokrajinskih zvez. Porast dejavnosti je zaznati na področjih rokodelstva, prometa, računalništva in telekomunikacij, fotografije in videa. Več o tej dejavnosti pa je moč razbrati iz letnih statističnih poročil ZDUSa.

Realizacija programa

- ZDUS - Združenje društev upokojencev Slovenije** je kot eno izmed prioritet svojih aktivnosti privzelo tudi skrb za varnejšo mobilnost starejših. Ta bo v okviru strategije aktivnega staranja in dobrega medgeneracijskega sodelovanja posvečena predvsem temu, da lahko vsak, ki je zato motiviran, pridobi čim več informacij, znanja o svojih telesnih in duševnih zmožnostih, o veščinah, ki jih obvladuje in seveda tudi o tem, kako svoje znanje in veščine dopolnjuje, ali vsaj vzdržuje tako, da bi bilo srečanj z nezgodami in njihovimi posledicami čim manj. V sodelovanju z Javno agencijo RS za varnost prometa) smo nadaljevali sodelovanje v programu Sožitje. Z Agencijo smo dosegli dogovor, da bomo v prihodnje več sodelovali pri usposabljanju in informiranju starejši voznikov in pešcev.
- V okviru akciji SOŽITJE – za večjo varnost v cestnem prometu**, ki jo je vodila Agncija RS za varnost prometa in v katero so bili vključeni še Ministrstvo za infrastrukturo, Policija, DARS in združenje Fortox junij 2014, smo angažirali posamezna društva da sodelujejo v omenjem programu. Program je obsegal:
 - **Osvežitev znanja prometnih predpisov in pravil** bo prilagojeno lokalni problematiki, saj bodo v tem sklop predavanj sodelovali vodja izpitne komisije za vozniške izpite ter pomočnik komandirja lokalne policijske postaje.
 - **Varna vožnja po avtocesti in hitri cesti.** Strokovnjaki iz DARS-a bodo predstavili ključno problematiko, ki se pojavlja na avtocestah ter poučili udeležence o pravilnem ravnanju v različnih prometnih situacijah.
 - **Praktično svetovanje o zdravstvenih kriterijih.** Udeleženci bodo lahko na posebnih napravah preverili svoj vid na daleč, na blizu, kontrast in nočni vid ter se pozanimali o kriterijih za kontrolni zdravstveni pregled. Pridobili bodo tudi nekatere pomembne informacije o sladkorni bolezni in krvnem tlaku (v sodelovanju z okoliškimi zdravstvenimi domovi).
 - **Temeljni postopki oživljanja.** Predstavniki RK Slovenije bodo izvedli predavanja o temeljnih postopkih oživljanja, kar storiti, če ima partner ali mimoidoči zastoj srca v prometnih nesrečah, doma ipd.
 - **Svetovalna vožnje z inštruktorjem** (po zaključku delavnice, zato svetujemo, da bodo udeleženci z lastnimi avtomobili v kolikor bi se odločili za vožnjo s svetovanjem).

3 .Fotografski natečaj smo pripravili v sodelovanju s Programskim svetom Festivala za tretje življenjsko obdobje in organizatorjem F3ŽO. Komisja v sedstavi Rajko Bizjak, Vinko Cedilnik,

Stanislav Oblak in Andrej Jus je pripravila razpis. Na natečaj na temo: »**Ustvarjalnost in talent se ne starata**«, je prispelo **55 fotografij od 16 avtorjev**. Komisije je izbrala 10 avtorjev in 13 fotografij (trije avtorji so imeli po 3 fotografije). na koncu je komisija objavila naslednje rezultate

1. mesto - Vinko Lavtižar
2. mesto _ Marica Rošker
3. mesti _ Ana Skobe

4. Pod pokroviteljstvom in v organizaciji ZDUS, Komisije za tehnično kulturo, je v dneh od 9. do 12. do 16. 12.2016 v hotelu Delfin v Izoli že četrto so potekale ustvarjalne rokodelske delavnice upokoјencev, članov DU iz cele Slovenije. Izvleček iz poročila:

Namen rokodelskih delavnic

Namen organizacije rokodelskih delavnic je ohranjanje kulturne in tehnične dediščine, prenosu znanja in izkušenj na sovrstnike in druge generacije, predvsem pa na mlade ter vzpodbujanju samozaupanja in aktivnega staranja starejših. Z rokodelskimi delavnicami uvajamo sistem prenašanja znanja od ljubiteljskih mojstrov na mentorje, ki pridobljeno znanje prenašajo na sovrstnike v svojih društvih in okolju.

Odločitev o izvedbi rokodelskih delavnic 2016

- Komisija za tehnično kulturo pri Zvezi društev upokoјencev Slovenije je sprejela v programu dela za leto 2016 organizacijo in izvedbo rokodelskih delavnic, ki so bile v decembru 2016 v hotelu Delfin v Izoli. To so bile po vrsti že četrte rokodelske delavnice za rokodelce iz društev upokoјencev iz cele Slovenije.
- Komisija za tehnično kulturo pri ZDUS je sprejela sklep o imenovanju Organizacijskega odbora v sestavi Branko Suhadolnik, Andrej Jus, Branka Bizjan, Tomaž Skulj, Stanko Kotnik, ki je vodil vse aktivnosti in izvedbo rokodelskih delavnic Delfin 2016.

Priprava

- Organizacijski odbor je na svoji prvi seji 3.7.2016 sprejel okvirni program delavnic – , vsebino delavnic, trajanje 4 dni, 13 delavnic, 65 mentorjev, seznanil se je z dokončno ponudbo hotela in potrdil stroškovnik delavnic.
- OO je tudi imenoval Branko Bizjan, da pripravi predlog vsebine posameznih delavnic.

Razpis za ljubiteljske mojstre in mojstrice

- OO je na seji 2.8.2016 izbral izdelke in ljubiteljske mojstrice na osnovi razpisa za ljubiteljske mojstre in mojstrice je bil objavljen na spletni strani ZDUS in v časopisu ZDUS Plus.
- Na razpis se je javilo 18 kandidatov in OO je prvotno izbral 15 ljubiteljskih mojstric in nato skrčil program na 3.seji 22.8.2016 na 13 delavnic zaradi znižanja sredstev iz ZDUSa.

Razpis za mentorje in mentorice

- OO je objavil razpis za mentorje in mentorice, ki je bil objavljen na spletni strani ZDUS in v ZDUS Plus.
- Na 4. Seji dne 15.11.2016 je OO na osnovi kriterijev razpisa izbral 65 mentoric in mentorja od tega 22 novih mentoric. Kriteriji so bili: plačilo članarine DU kandidata v ZDUS v l. 2015, udeležba samo enega zakonca, omejitev števila udeležencev iz posameznega DU na 2 udeležence, udeležba na preteklih delavnicah, 30% novih udeležencev.
- OO pa je neizbranim kandidatom ponudil možnost ogleda delavnic in udeležbo na ostalih dogodkih v času delavnic, kar je izkoristilo nekaj udeležencev

Izvedba rokodelskih delavnic

- OO je potrdil dokončni program rokodelskih delavnic na seji 15.11.2016 in vse tehnične podrobnosti ter dokončni stroškovnik. S predstavniki hotela Delfin sta bila sestanka in sicer 19.9.2016 in 1.12.2016 na katerih so se uskladile vse tehnične podrobnosti.
- Pred delavnicami je OO pisno obvestil vsakega udeleženca o izboru, pripravil urnik poteka delavnic za vsakega udeleženca, pisno gradivo za vsako delavnico, sezname za prevoz, razpored udeležencev po sobah in preglede za plačila storitev.
- Vsa komunikacija z vsemi udeleženci je potekala po elektronski pošti z udeleženci neposredno ali pa za njih z njihovimi sorodniki oz. znanci.
- OO je organiziral avtobusni prevoz na relaciji Murska Sobota – Izola in nazaj za skupaj 47 udeležencev delavnic in spremljevalcev. Cena prevoza je znašala 25 EUR na osebo razen za ljubiteljske mojstrice.
- Vse mentorice in mentor ter vse ljubiteljske in mojstrice so v Rotondi predstavile svoje izdelke v okviru svojega DU. Razstavilo je 46 DU in razstava je trajala do konca delavnic.
- Rokodelskih delavnic se je dokončno udeležilo 64 mentoric in en mentor skupaj 65 iz 56 DU iz 12 PZDU in Klubov. Tudi letos ni bilo nobenega udeleženca iz obeh primorskih PZDU.
- Poleg tega je bilo na delavnicah tudi 24 spremljevalcev, ki so bili tudi vključeni v ogled delavnic in udeležbo na vseh spremljajočih dogodkih.
- Posebej je bil vse dni predstavljen element verižnega eksperimenta. To predstavitev sta vodila Stane Arh in Marta Čelesnik iz DU Jesenice.
- V času delavnic smo imeli dve predavanji in sicer Priprava in izvedba rokodelske delavnice in Kako si ustvarimo povezavo za deljenje datotek na GOOGLE DRIVE, ki sta ga vodila mentorica in član OO. Poleg tega pa smo imeli tudi voden ogled muzeja Parenzana v Izoli.
- Vsak večer smo si ogledali kulturni dogodek v hotelu, kasneje pa so pozno v noč trajale še večerne neformalne delavnice ter izdelava velike novoletne jelke iz papirja ob spremstvu prijetne glasbe iz Srečkove harmonike.
- Vse dogodke na rokodelskih delavnicah sta posnela Stane Kotnik in Janez Platiše ter Miran Kokol. Janez Platiše je v medijih najavil naše RDD 2016, poleg tega pa je sproti in po delavnicah objavil prispevke na medijih po Sloveniji: Radio Slovenija, Radio Koper, TV Slovenija, TV Koper, MMC - RTVSLO portal, Občina Izola-spletna stran, revija Vzajemnost, Seniorji.info, Seniorske novice, omrežja Facebook, Twitter, Tumblr, G+, YouTube, Pinterest.
- Delavnice so posneli TV Koper, Radio Koper in bilo je neposredno javljanje na Radio Slovenija v oddajo za starejše Storž.
- V sredo popoldne so na rokodelskih delavnicah sodelovali:
Medobčinska zveza slepih in slabovidnih Koper – Frelih Milka- kvačkanje, Polh Marica – pletenje, igranje na citre
Društvo Anbot Piran - Sergij in Marina Benčič- pletenje istrske košare, Metka Žugelj- vrtnice iz svilenih trakov, Doris Jelušič- vrtnice iz bršljana, Tončka Mazzolenis in Majda Ogrin - Iovorjevi nizi
Rezbarja Olga in Lojze Šmid iz DU Boris Kidrič Ljubljana
- V okviru mednarodnega sodelovanja smo se dogovorili z Ante Babič, U3ŽD Umag za večerni nastop njihovih plesalk Zvezdice 50 plus skupaj z klapo Lungomare. Polna Todonda je bila navdušena nad njihovim nastopom.
- OO se je skupaj z ljubiteljskimi mojstricami vsak večer sestal in preveril potek delavnic.
- V sredo dopoldne je rokodelske delavnice obiskala tudi podpredsednica ZDUS Breda Pečnik, ki si je z velikim zanimanjem ogledala in pohvalila vse rokodelke in rokodelce.
- V četrtek smo imeli tradicionalni zaključni večer rokodelskih delavnic s programom. Poseben poudarek v programu je bila svečana podelitev Tipanke Delfin vodstvu MDSS

Koper. Poleg nagovora direktorice hotela Nine Golob in poročila o delavnicah, ki ga je predstavil Branko Suhadolnik so v kulturno zabavnem programu nastopili: Marta Sever, Ivica Jan, Marjana Košir, Marija Bahun, Srečko Vrhovec z harmoniko in Marjetka Popovska. Oglledali smo si tudi razstavo izdelkov mentorjev, ki so jih naredili na delavnicah. Na zaključku programa smo poskusili tudi kapljico dobrega vina, ki ga je doniralo vinarstvo Markočič in Vina Koper. Program je povezoval Andrej Jus.

- V petek dopoldne je vsak udeleženec rokodelskih delavnic prejel potrdilo u udeležbi in izpolnil anketo. Predstavljeni in sprejeti so bili tudi predlogi sklepov delavnic, ki jih je OO po delavnicah še vsebinsko oblikoval.

Gradivo

Po zaključku delavnic je vsak udeleženec prejel po elektronski pošti:

- Poročilo o delavnicah z sprejetimi sklepi
- Seznam vseh udeležencev rokodelskih delavnic
- Povzetek rezultatov ankete

Na Google drive pa bodo objavljeno:

- Gradivo o posamezni delavnici in pisno gradivo o predavanjih
- Vse fotografije in filme iz delavnic, ki jih je pripravil Stane Kotnik

Sklepi delavnic

Vsaka ljubiteljska mojstrica/mojster in mento/mentorica ter mojster , ki je sodeloval /a na rokodelskih delavnicah Delfin 2016 bo v letu 2017:

- organiziral vsaj eno delavnico v svojem okolju med sovrstniki iz področja znanj pridobljenih na rokodelskih delavnicah 2016,
 - pomagal organizirati in sodeloval vsaj na eni rokodelski razstavi v svojem okolju
 - sodeloval v medgeneracijski prenosu znanja na mlade, tako, da bo ponudil in v sodelovanju z vzgojno izobraževalnim zavodom izvedel vsaj eno rokodelsko delavnico z otroki
 - objavil svoje rokodelske aktivnosti v različnih medijih – lokalni časopisi, splet, drugi mediji-radio, TV
 - redno in pravočasno pošiljal vabila o rokodelskih dogodkih v svojem okolju OO – Branku Suhadolniku
 - o svojih aktivnostih pisno poročal OO – do nov 2017
1. Organizacija in izvedba srečanja Delfink in Delfincev v DU Gorišnica – DU Gorišnica, Branko Suhadolnik – julij 2017
 2. Mednarodno sodelovanje v obliki obiskov rokodelskih prireditev v tujini v 2017 po predlogih OO – predlog marec 2017
 3. Medsebojno obveščanje Delfink in delfincev o različnih rokodelskih dogodkih – delavnicah, razstavah, sejnih in drugih – vse leto 2017
 4. Vsaka Delfinka in Delfinec predlaga vsaj enega/eno mojstra/mojstrico, ki si ga/jo želi, da bi vodil/a delavnico v okviru RDD 2017, ker s tem želimo nove pristope in nova tematska področja iz vseh krajev Slovenije – vsi – junij 2017
 5. Organizacija Rokodelskih delavnic Delfin 2017 v decembru 2017 (pisni predlogi za dopolnitev koncepta delavnic) – OO – 11. Do 15. december 2017
 6. Izvedba dvodnevne srečanja Delfink in Delfincev v eni od slovenskih regij (predlog pripravi OO) – maj 2017
 7. Proučitev postavitve FB strani in bloga Delfink in Delfincev – OO – marec 2017
 8. Izvedba razpisa za primerne zaponke za udeležence na RDD 2017 – OO – marec 2017
 9. V Razpisu za RDD 2017 se poleg naziva delavnice objavi tudi fotografija izdelka.

Sklepi rokodelskih delavnic Delfin 2016 so bili posredovani Komisiji za tehnično kulturo ZDUS, da jih vključi v svoj program in imenuje organizacijski odbor za Rokodelske delavnice Delfin 2017.

5. 10 članov sekcije Delfin se je udeležilo velike rokodelske prireditve v Vrnjači Banji v Srbiji.

Udeležbo smo pokrili z lastnimi sredstvi, na prireditvi pa smo se predstavljali kot delegacija ZDUS. Poleg te delegacije so se prireditve udeležile tudi rokodelke iz U3ŽO Velenje. Z organizatorji smo se dogovorili o nadaljnjem medsebojnem sodelovanju, srečali pa smo se tudi z mnogimi drugimi društvi upokojencev v Srbiji, ki se ukvarjajo z rokodelskimi dejavnostmi.

6. 18. maja smo v sodelovanju z rokodelci iz Puconcev in tamkajšnjih rokodelskih društev organizirali srečanje vseh rokodelk in rokodelcev, ki so se udeležili dosdanjih delavnic v Hotelu Delfin. Zbralo se nas je 67. Program je obsegal predstavitev dela DU Puconci in njihovega rokodelstva, predstavitev rokodelskih aktivnosti v sekciji Delfin, ogled razstave ročnih del v Občini Puconci in obisk evangeličanske cerkve ter ogled kovaške obrti Franko Franc .

7. V letu 2016 se je izjemno povečalo število rokodelskih sekcij v DU, kar potrjuje tudi množica prireditev in razstav, ki jih organizirajo DU in njihove rokodelske sekcije. V tem letu je bilo organiziranih preko 40 dogodkov.

8. Na **16. Festivalu za tretje življenjsko obdobje** se bo v drugem preddverju Cankarjevega doma, smo organizirali ZDUS-ov kotiček, ki je bil namenjen predstavitvi dejavnostim, ki potekajo v društvi upokojencev na področju ročnih del, kulinarike in zeliščarstva.

Izbor izdelkov je izvedla Komisija za tehnično kulturo na osnovi kriterijev: kakovost in izvirnost izdelkov, etnografski pomen, lokalna značilnost, uporaba materialov za recikliranje, zahtevnost izdelave. V ZDUSovem kotičku je sodelovalo 28 rokodelk in rokodelcev iz 18 DU iz vse Slovenije. Organizacija ZDUSovega kotička je med obiskovalci in rokodelci ocenjena kot dobra in pomembna za nadaljnji razvoj teh dejavnosti v DU.

Poročilo pripravil Andrej Jus v sodelovanju z Brankom Suhadolnikom

V Ljubljani, april 2017